

De la caritat i altres virtuts

"Queda la caritat, i ve l'ajuntament conservador d'Alacant i la destrossa amb un projecte de reglament. Només ho puc entendre si ells tampoc han estudiat de menuts la doctrina cristiana. Volen traure els pobres del carrer simplement perquè fan lleig: deu ser l'estètica de la nova dreta, perquè l'antiga era més tolerant amb la lletgesa."

Com que els darrers vint o trenta anys les reformes educatives, vull dir de la instrucció pública, s'han succeït i s'han aplicat amb una implacable eficàcia, tothom que s'hi ha trobat sotmès n'ha eixit, com era inevitable, perfectament ignorant de les coses elementals de la vida. Com ara els rudiments de la doctrina cristiana, de la moral clàssica i de la història sagrada. Ja en parlarem algun dia: ha estat un desastre perfectament innecessari. Quan, en un altre temps que cal suposar molt menys feliç, ens ensenyaven catecisme i moral, entre moltes coses inútils n'aprenuérem alguna de valuosa com ara el nom de les virtuts. Les virtuts eren set, tres de teològals, fe, esperança i caritat, i quatre de cardinals, prudència, justícia, fortalesa i templança. Ja es veu, d'entrada, que les segones formen els eixos, els quatre punts d'orientació, i els fonaments de la vida de la gent en societat. Siguem prudents i no hi haurà tants accidents de trànsit, tants dèficits pressupostaris, tant de polític irresponsable i tant de tot això i allò. Suprimim la injustícia, i..., bé això és molt més complicat: què passaria si desapareixia la injustícia? Quant a la fortalesa i templança, ja són matèries més personals: resistir els tràngols de la vida, viure sense sou, saber perdre eleccions, aguantar la doble A -Anguita & Aznar- que ens persegueix, etc., i practicar la moderació en "l'ús dels plaers sensuals", com diu el diccionari, i "sobrietat en l'ús d'aliments i, esp., de les begudes alcohòliques". Seria interessant comprovar, ni que fóra en la ficció, l'efecte que tindria sobre la societat la pràctica rigorosa de les virtuts cardinals. Algú va dir, no sé qui, que els vicis són l'oli que engraixa el mecanisme, qui sap.

Ara bé, les virtuts teològals són una altra cosa: són les que afecten tan profundament la humanitat que arriben a ser més que humanes i necessiten auxiliis superiors. Es pot viure, per exemple, amb poca prudència i sense molta templança, però és molt més trist encara perdre en la vida l'esperança i la fe. Tampoc no cal creure o esperar exactament això o allò, però alguna cosa sí. Amb el Déu provident, Sant Antoni, l'altra vida i el paradís, li anava de primera a molta gent; però si això falla o no és prou, tampoc no és poca cosa creure en el futur, el progrés, la felicitat universal, la moneda única, l'increment perpetu del PIB o el nirvana i l'harmonia. Cal creure alguna cosa, perquè la fe és l'únic aliment de l'esperança, creure en el país, per exemple -el país propi, si pot ser- i que el poble és magnífic però una mica curt i enganyat, i algun dia reconeixerà que tenim raó, ens

donarà suport i triomfarem per sempre, serem feliços. La fe no mou muntanyes, mou les persones una a una, o de tres en tres, per pujar les muntanyes on esperen trobar la benaurança.

Queda la caritat, i ve l'Ajuntament conservador d'Alacant i la destrossa amb un projecte de reglament. Només ho puc entendre si ells tampoc han estudiat de menuts la doctrina cristiana. Volen traure els pobres del carrer simplement perquè fan lleig: deu ser l'estètica de la nova dreta, perquè l'antiga era més tolerant amb la lletgesa. Tothom ha dit ja la seua sobre aquest cas, en la premsa, la ràdio i les televisions, i jo no hi tindria més a dir si no fóra per la virtut de la caritat. L'Ajuntament d'Alacant, dreta de pedra picada, diu que ajudarà alguns pobres en no se sap quines instal·lacions municipals, i la resta que escampen el poll: fora del municipi. Molt bé. Segurament, a l'hivern, hi ha més pobres a Alacant que a Lleida o a Lugo, perquè hi fa més bon temps: no és, oficialment, "*La casa de la primavera*"? Llavors, els toca compartir cristianament el privilegi climàtic. Però els pobres no solament són lletjos, malvestits i bruts, sinó que a més demanen caritat. I això és el que més molesta, perquè la caritat ja no figura en la llista de les virtuts. Era la més important, la més alta, la que associàvem amb la divinitat mateixa, "*ubi caritas et amor, Deus ibi est*", i el pobre demanava "per l'amor de Déu". Però la caritat ha estat completament desacreditada per la ideologia del progrés -una altra fe, una altra esperança-. Els pobres no havien d'existir, i en tot cas era un problema de justícia social, no personal, és a dir d'administració pública: no feu almoïna al pobre individual, deïa la ideologia, perquè cal aplicar solucions col·lectives. Molt bé: ara vénen les administracions de dreta i apliquen solucions col·lectives. Justament ara que la caritat torna a ser respectable sota el nom més modern de solidaritat. Jo he pagat sempre els meus impostos, he votat -i militat- a l'esquerra, sóc soci d'Intermón, i firme cada any les proclames i manifestos que em porten a firmar uns o altres. I com que no puc donar una moneda a tots els pobres que trobe (per què "no puc"?, realment per què no podria?), en done només alguna de tant en tant, i compre una revista que es diu *La Farola*. No he cregut mai que no devia fer almoïna perquè això era només caritat, i perquè "el problema" era cosa de ministres i d'alcaldes. Practicava poca caritat, i amb molta vergonya i molta confusió. Ara, però, veig algunes coses clares. Per exemple, que les virtuts, les cardinals i les teològals, són més necessàries que les ideologies.

Joan F. Mira